

05.02.2021

TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN DÜNYADAKİ ÖNEMLİ GELİŞMELER

1. TÜRKİYE :

İletişim Başkanı Altun ABD'nin Boğaziçi mesajına yanı

Altun, ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Ned Price'ın Boğaziçi Üniversitesi'ne ilişkin açıklamalarına yanıt verdi ve "Bazı kişilerin Boğaziçi Üniversitesi'ne ilişkin durum hakkında yanlış bilgilendirildiği dikkati çekiyor. İfade özgürlüğü ve barışçıl protesto hakkıyla 'ilgiliymiş gibi' davranmayı bırakalım." dedi. Altun, "Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın anayasal yetkisinin bir parçası olarak bir rektör atadığını, bunun üzerine, küçük ve radikal bir grubun, rektörlük binasının çevresini sardığını, çıkışları kapattığını ve binayı işgal etmeye kalktığını" savundu. (BBC)

Ankara'dan Boğaziçi ile ilgili dış tepkilere yanıt

Dışişleri Bakanlığında yapılan açıklamada, "Türkiye'nin içişlerine müdahale etmeye kalkışmak kimsenin haddi değildir" ifadeleri kullanıldı. "Üniversite dışından ve terör örgütü iltisaklı çevrelerin olaylara sızma ve kışkırtma girişimleri tespit edilmiş olup, protesto hakkını aşan bu yasadışı eylemlere karşı kanunlarımız çerçevesinde gerekli ve orantılı önlemler alınmaktadır" denildi. (EuroNews)

Terör gündemi

- Mardin'de Eren-5 operasyonları kapsamında, teröristlerin kullandığı depo ve sığınaklar kullanılmaz hale getirildi, mevziye tuzaklanan EYP imha edildi.
- Barış Pınarı ve Fırat Kalkanı bölgesine sızma girişiminde bulunan ve taciz ateşi açan 5 PKK/YPG'li terörist etkisiz hale getirildi. (MSB, TRT Haber)

2. AVRUPA :

Avrupa'dan Rusya'ya 'Navalny baskısı' artıyor

Bu arada merkezi Strasbourg'da bulunan ve Rusya'nın da tam üye olduğu Avrupa Konseyi tarafından yapılan bir açıklamada, Rus muhalife verilen ceza ve bu ülkede barışçıl gösterilerin

sert bir şekilde bastırılmasına tepki gösterildi. Rusya'nın Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nden doğan sorumlulukları yerine getirmesi istendi. (EuroNews)

Belçika yargısından İranlı diplomata hapis cezası

Belçika'daki Antwerp Ceza Mahkemesi, 2018'de Fransa'da yaşayan İranlı rejim muhaliflerini hedef alacak bir saldırı planlamakla suçlanan İranlı diplomat Esedullah Esedi'yi 20 yıl hapis cezasına çarptırdı. (Şarkul Avsat)

Conte: Draghi hükümetine engel olmayacağım

İtalya Başbakanı Giuseppe Conte düzenlenen basın toplantısında yaptığı açıklamada, "Her zaman ülkenin iyiliği ve bir hükümet kurulabilmesi için çalıştım. Bu bakış açısıyla sağlam temelleri olan siyasi bir hükümet kurulmasını umuyorum" ifadelerini kullandı. Draghi'nin hükümet kurma çalışmalarına engel olmayacağını vurgulayan Conte, "Sabotajcıları başka yerde aramak lazım." dedi. (Şarkul Avsat)

Stoltenberg NATO Türkiye-Yunanistan arasındaki platform

NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg, Türkiye ve Yunanistan'ın değerli NATO müttefikleri olduğunu belirterek, ittifakın rolünün iki ülke arasındaki anlaşmazlıkları giderecek bir platform sunmak olduğunu söyledi. (Ortadoğu Haber)

Doğu Akdeniz

- Yunan Pilot Karavidas: Bir saldırıyı önleyebilir ve Türkiye'ye kendi topraklarında zarar verebiliriz. Havaya kim hakim olursa, her alanda hakimiyet kuracak. Rafale uçakları, Küçük Asya'nın iç kesimlerine hassas darbeler vurabilecek. Türkiye içinde de bir sorun yaratmalıyız. Türkiye ile çatışan BAE harekete geçecek, Yunanistan'ı destekleyecek. BAE'ye yatırım alanı vermeliyiz. Ama aynı zamanda güvenilir görünmeliyiz. Yunanistan, Körfez'de bir ışık gücüdür. Körfez ülkeleri için bir numaralı tehlike Türkiye
- Yunanistan Başbakanı Miçotakis, istikşafi görüşmelerde bir sonraki toplantının, 25 Mart'taki AB zirvesi öncesinde Mart ayının ilk haftasında Atina'da yapılacağını açıkladı.
- Yunanistan Başbakanı Miçotakis: Yaptırımlardan yana değilim, ancak yaptırım tehdidi inandırıcı olmalı. Doğru yönde ilerliyoruz ve Türkiye'nin geri adım atmasının

ve şimdi daha yapıcı olmasının nedenlerinden birinin, bununla ilgili olduğuna inanıyorum. Türkiye'nin, S-400'ü alıp kullanmasını kabul edemeyiz. Ayrıca, F-35 savaş uçaklarını da satın alacaklar. Almanya, Türkiye'ye gelişmiş denizaltılar ihraç etmeyi planlıyor. Bu bizi endişelendiren bir konudur.

- NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg, Türkiye ve Yunanistan'ın değerli NATO müttefikleri olduğunu belirterek, ittifakın rolünün iki ülke arasındaki anlaşmazlıkları giderecek bir platform sunmak olduğunu söyledi.
- İngiltere Dışişleri Bakanı Dominic Raab: "Kıbrıs'taki insanların uzun zamandır dostuyuz. Kıbrıs'taki bölünmelerin kalıcı olarak sona erdiğini görmek istiyoruz. Kıbrıs sorununun çözülmesine yardımcı olma konusunda üzerimize düşen rolü tam anlamıyla oynayacağız."(@akdenizpolitik)
- Fransa Cumhurbaşkanı Macron: Türkiye'nin Libya, Karabağ ve Doğu Akdeniz'de AB ve NATO'daki ortaklarına karşı dostane olmayan politikası var. "NATO'nun beyin ölümü" lafını bu yüzden kullandım. Böylesine tutumları tolere edeceksek müttefikliğin ne manası var?(@rusencenter)

3. ORTA DOĞU :

Haşdi Şabi IŞİD sığınağını vurdu

Haşdi Şabi birinci füze tugayı Bedir el-Sevater Suriye'nin Diyale vilayetinde Nutf Hane bölgesinde IŞİD teröristlerinin sığınağını hedef aldı. Bu arada Haşdi Şabi dün Irak'ın batısında el-Anbar vilayetinde IŞİD elebaşlarından birini öldürdü. (Saberin)

Amerika Irak'taki askeri üslerini takviye ediyor

Amerika Kuzey Irak'ın Harir bölgesindeki askeri üssünü takviye etmeye devam ediyor. Amerika devleti bundan önce de Anbar eyaletindeki Aynul Esed üssünü takviye etmeye başlamıştı. (El-Arabi El-Cedid)

Irak'ta iki Amerikan askeri konvoyuna saldırı

Amerikan ordusuna ait bir askeri konvoy, Irak'ın merkezinde yer alan Babil vilayetinde ve başka bir askeri konvoyu da ülkenin güneyindeki Basra'da hedef alındı. "Kasım el-Cebbarin" grubu Babil'deki saldırıyı üstlenirken, Basra vilayetinde Amerikan askeri konvoyuna düzenlenen saldırıyı "Seraya Evliya ed-Dem" grubu üstlendi. (Saberin)

İran Savunma Bakanı Hatemi: ABD ve İsrail terörü bir malzeme olarak kullanıyor

Hint okyanusu kıyı ülkeleri birliği savunma bakanlarının zirvesinde konuşan İran Savunma Bakanı Hatemi, son yıllarda yaşanan güvenlik gelişmeleri dünyanın yeni bir düzene ve mevcut kutuplaşmadan kurtulmaya ihtiyaç duyduğunu gösterdiğini belirtti. Hatemi, "ABD ve İsrail fırsat bulduklarında terörizmi nüfuzlarını arttırmak için bir araç olarak kullanıyorlar" dedi. (İSNA)

Tahran'dan İranlı diplomata 20 yıl hapis cezası veren Belçika yargısına tepki

İran Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Said Hatibzade, diplomat Esadullah Esadi'yi, İranlı 'muhaliflerin' 2018'de Fransa'da düzenlediği mitinge yönelik saldırı teşebbüsünde rolü olduğu iddiasıyla 20 yıl hapis cezasına çarptıran Belçika yargısına tepki gösterdi. (Sputnik)

BAE'den Yemen açıklaması: Biz zaten Yemen'den çekildik

Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) Dışişlerinden Sorumlu Devlet Bakanı Enver Gargaş: "BAE, savaşın sona ermesi için Yemen'deki askeri varlığını geçen ekim ayında sonlandırdı." dedi . (ABD Başkanı Biden'ın, Yemen'deki saldırı operasyonları için Amerikan desteğinin sona ereceğini açıklayacağı söylenmişti.)

Suudi koalisyonun yakıt tankerlerine el koyuyor

Suudi koalisyonu hala Yemen'e yakıt ve petrol ürünlerinin girişini engellemeye devam ediyor ve bu da Yemenlilerin durumunu daha da olumsuz yönde etkileyerek insani facianın yaşanmasına sebep oluyor. Suudi koalisyonun yakıt tankerlerine el koyması ve kriz oluşturmaya rağmen Birleşmiş Milletler derin sessizliğini koruyor. (El-Mesire)

4. AFRIKA :***Sisi'den Lübnan'daki hükümet sürecine destek***

Mısır Cumhurbaşkanı Abdulfettah Sisi, ülkesinin Lübnan ile arasındaki sıkı iş birliği bağlarını güçlendirmeye yönelik değişmez tutumunu yineledi. Sisi "Mısır'ın öncelikle Lübnan'ın devlet gücünü koruma ve ülkeyi şu an içinde bulunduğu durumdan kurtarma arzusunu dile getirerek" bunun için "bütün Lübnanlı liderlerin ulusal çıkarları koruması, ortak bir zeminde buluşması, mevcut sıkıntılarla mücadele edebilen bağımsız bir hükümet kurmaya

yönelik çabaların hızlandırılması ve Lübnan halkının yetenekleri ile ulusal dokusunun birliğinin korunması” gerektiğini vurguladı. (Şarkul Avsat)

Libya diyalogunda başkanlık konseyi seçimi için ikinci tur oylamaya gidildi

İsviçre’nin Cenevre kentinde üç gündür devam eden Libya Siyasi Diyalog Forumu’nda (LSDF), ülkenin yeni başkanlık konseyi üyelerini seçmek için yapılan ilk tur oylamada 24 adaydan kimsenin kazanmak için gereken oy oranını elde edememesinin ardından ikinci tur oylamaya geçildi. LSDF üyeleri, başkanlık konseyi için düzenlenen birinci oylama turunda oylarını kullandılar, ancak bu turda kazanan olmadı. (Şarkul Avsat)

5. ASYA :

Nursultan Nazarbayev: Kazakistan'ın ulusal hedefi "eğitim" olmalı

Kazakistan’da Nursultan Nazarbayev başkanlığında Güvenlik Konseyi toplantısı yapıldı. Nazarbayev toplantıda eğitim konusuna özel önem vererek, eğitimin önümüzdeki on yıl için ulusal hedef olması gerektiğini vurguladı. Toplantıda, Kazakistan Cumhuriyeti’nin 2021-2025 Ulusal Güvenlik Stratejisine yönelik ana yaklaşımlarının yanı sıra, askeri-sanayi kompleksinin geliştirilmesi planları ele alındı. (TRT Avaz)

Azerbaycan'a ihraç edilecek 20 mekanik mayın temizleme teçhizatının ilk partisi sevk edildi

Milli Savunma Bakanlığı, Azerbaycan'a ihraç edilecek 20 mekanik mayın temizleme teçhizatının (MEMATT) ilk partisinin sevk edildiğini duyurdu. Bakanlığın sosyal medya hesabından yapılan paylaşımda, bağlı şirketleri ASFAT AŞ tarafından yerli ve milli imkanlarla üretilen 20 MEMATT’ın kardeş ülke Azerbaycan'a ihraç edilmeye başlandığı belirtilerek, Kayseri’den hareket eden Hava Kuvvetlerine ait uçağın Bakü’ye ilk parti sevkiyatı gerçekleştirdiği bildirildi. (Haberiniz.com.tr)

Türkmenistan ile BAE Arasında Yatırım Anlaşması

Türkmenistan Hükümeti ile Birleşik Arap Emirlikleri Abu Dabi Kalkınma Fonu arasında farklı alanlarda yatırıma ilişkin üç mutabakat zaptı imzalandı. Türkmenistan ve Birleşik Arap Emirlikleri medyasında yer alan habere göre, Anlaşma çerçevesinde Türkmenistan’da 100 milyon dolar sermayeye sahip bir ortak yatırım şirketi kurulacak. Abu Dabi Kalkınma Fonu, ilk etapta Türkmenistan enerji, tarım, turizm ve sanayi gibi sektörlerindeki yatırımlarına 16 milyon dolar katkıda bulunacak. (TRT)

Kazakistan'dan Suriye Tahliyesi

Kazakistan, Suriye'den özel operasyonla 7'si çocuk 12 vatandaşını tahliye etti. Terör eylemlerine karışanlar yargılanacak. Kadın ve çocuklar ise rehabilite edilecek. Kazakistan Dışişleri Bakanlığı, Kazakistan Milli Güvenlik Komitesi tarafından Suriye'de tahliye operasyonu düzenlendiğini açıkladı.(Haberiniz.com.tr)

Kazakistan, Türkiye ile savunma sanayi alanında iş birliğini güçlendirecek

Kazakistan Savunma Bakanlığından yapılan açıklamaya göre, Milli Savunma Bakanı Yardımcısı Muhsin Dere, Kazakistan'a gerçekleştirdiği iki günlük çalışma ziyareti kapsamında Bakan Nurlan Yermekbayev ile bir araya geldi. Görüşmede, iki ülke arasındaki savunma sanayi alanındaki ortaklıkların yanı sıra askeri eğitim alanında işbirliği konuları ele alındı. (Haberiniz.com.tr)

6. ABD :***Ned Price: "15 Temmuz 2016'da meydana gelen darbe girişiminde Washington'un rolü yok"***

ABD Dışişleri Bakanlığı, Türk yetkililere cevaben yaptığı açıklamada, 15 Temmuz 2016'da meydana gelen darbe girişiminde Washington'un rolü olmadığını duyurdu. (Not: 15 Temmuz darbe girişimi ile yurt dışına kaçanların çoğunun ABD'den oturma izni aldığı tespit edildi.) ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Ned Price: "ABD'nin Türkiye'de 2016'da meydana gelen darbe girişimiyle hiçbir ilgisi yoktu ve yaşananları derhal kınadı. Üst düzey Türk yetkililerin tarafından bunun aksi yönündeki iddiaları tamamen gerçek dışıdır. "Türkiye'nin ABD'ye dair 15 temmuz darbe suçlaması bir NATO müttefik ve ABD'nin stratejik ortağı statüsüyle tutarsızdır" ifadelerini kullandı.

Biden'dan dış politika konuşması

Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Başkanı Joe Biden Dışişleri Bakanlığı'nı ziyaret ederek ülkesinin dış politika önceliklerine dair bir konuşma yaptı. Biden, Almanya'daki Amerikan askerlerinin çekilmesini durduracaklarını, Suudi Arabistan'ın Yemen'e yönelik askeri saldırılarına desteği keseceklerini ve LBTGQ haklarına olan desteği dış politikasının temel taşı haline getireceklerini belirtti.(EuroNews)

ABD Uygur kadınlarına yönelik sistematik tecavüz haberlerinden rahatsız

ABD Dışişleri Bakanlığı, Çin'in Sincan Uygur Özerk Bölgesi'nde Uygurlar ve diğer Müslümanları zorla tuttuğu kamplarda kadınlara yönelik sistematik tecavüz ve cinsel istismar haberlerinden 'derinden rahatsız' olduklarını açıkladı.(Şarkul Avsat)

ABD Almanya'dan çekilme planını askıya aldı

ABD'nin Avrupa Kuvvetleri ve NATO Müttefik Kuvvetler Yüksek Komutanı Orgeneral Tod Wolters gazetecilere yaptığı açıklamada, Başkan Joe Biden yönetiminin planla ilgili kapsamlı bir değerlendirme yapılması talimatı verdiğini bildirdi. Değerlendirme süreci sonunda kararın Beyaz Saray ile istişare içinde Savunma Bakanı Lloyd Austin tarafından verileceğini belirten Wolters, "kararın ne olacağını bilmiyorum" dedi.(DW)

Biden'dan Rusya'ya net mesaj

ABD Başkanı Joe Biden, Trump dönemine atıf yaparak, "Rusya'nın agresif eylemleri karşısında ABD'nin boyun eğdiği günlerin sona erdiğini" söyledi.(Ortadoğu Haber)

ABD, Lokman Slim'in öldürülmesini kınadı

ABD Dışişleri Bakanı Antony Blinken, Lübnan'da Hizbullah'a muhalefetiyle bilinen Şii aktivist Lokman Slim'in öldürülmesini kınadı ve suikastın faillerinin bir an önce adaletin karşısına çıkarılması çağrısında bulundu.(TRT Haber)

Biden Suudi Arabistan'a verdiği askeri desteği sona erdirdi

ABD Başkanı Joe Biden, ülkesinin Yemen'deki savaşta Suudi Arabistan'a verdiği askeri desteği sona erdirdiğini ve ilgili silah satışlarını durdurduğunu açıkladı.(TRT Haber)

7. RUSYA :***Rusya, Filistinli siyasi güçleri Moskova'da toplantıya davet etti***

Rusya, Fetih, Hamas ve diğer Filistinli siyasi güçlerin temsilcilerinin Moskova'da toplantı yapmaları çağrısında bulundu. Toplantının Kahire'nin koordinasyonu ile yapılmasının altı çizildi. Hamas Siyasi Büro Üyesi Musa Ebu Merzuk, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in

Orta Doğu ve Afrika ülkeleri Özel Temsilcisi Mihail Bogdanov ile Moskova'da görüştü. (ria/tass)

Lavrov, ABD'li mevkidaşı Blinken ile telefonda görüştü

ABD Dışişleri Bakanı Antony Blinken'ın Rusya Dışişleri Bakanı Sergei Lavrov ile telefon görüşmesinde, Rusya'nın 2020 ABD seçimlerine müdahale iddiası, Ukrayna ve Gürcistan meseleleri, aktivist Aleksei Navanı'nın zehirlenmesi ve ABD kurumlarına yönelik SolarWinds siber saldırılarını gündeme getirdiği bildirildi. (tass/ria)

Zaharova: ABD, Rusya'nın içişlerine müdahale girişimlerini arttıracak

Rus Birinci Kanal'a demeç veren Zaharova, "Biz her zaman, içişlerinin ülkenin kendisi tarafından belirlenmesi gerektiğini düşünüyoruz. Ancak eğer ABD, içişlerimize sürekli müdahalede bulunma taktiğini seçerse, ki bununla ilgili bulgular sunuyoruz, biz de muhtemelen ABD'de işlerin nasıl gittiğine ilgi göstereceğiz. Bunun (ABD'nin müdahalesinin) resmi düzeyde de olmak üzere artacağını düşünüyorum" dedi. (tass//interfax)

Rus Dışişleri: AB Yüksek Temsilcisi Borrell'in Rusya ziyareti planlı

Rusya Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Zaharova, AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Borrell'in Moskova ziyaretinin planlı olduğunu ve görüşmelerde insan hakları dahil bir dizi sorunun değerlendirileceğini duyurdu. (interfax/tass/sputnik)

Rusya, Açık Semalar Antlaşması'ndan çekilme kararını gözden geçirmeye hazır

Viyana'da gerçekleşen askeri güvenlik ve silahların kontrolü konulu görüşmelerde Rus heyetine başkanlık eden Konstantin Gavrilov, Washington'un tutumunun netleşmesi halinde Moskova'nın Açık Semalar Antlaşması'ndan çekilme kararını yeniden gözden geçirebileceğini söyledi. (tass/sputnik)

Rus Dışişleri: Moskova, Rusya'daki protestolara yönelik tepkisinden dolayı Washington ile 'ciddi bir görüşme' yapacak

Rusya Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Mariya Zaharova, Moskova'nın ABD'nin Rusya'daki protestolara yönelik tepkisinden dolayı Washington ile 'ciddi bir görüşme' yapmayı planladığını belirtti. 'Kolektif Batı'nın' Rus blog yazarı Aleksey Navalny'nin tutuklanması ile

ilgili açıklamalarının da Dışışleri Bakanlığı'nın dikkatini çektiğini belirten Zaharova, "Elbette ki burada ABD başrolü kendi üstlenmiş, bu koronun tamamını onlar yönetiyor. Ancak genel olarak iç gündemimizle ilgili çok sayıda açıklama yapıldı, NATO ülkelerinin, Avrupa Birliği'nin (AB) liderleri ve dışışleri bakanları ülkemizdeki sosyo-politik durum konusunda açıklamalarda bulundu" ifadelerini kullandı. (tass/interfax/sputnik)

Rusya: 5. nesil savaş uçağı Su-57 stratejik ortaklara satılabilir

Rusya devlet silah ihracat şirketi Rosoboroneksport, beşinci nesil savaş uçağı Su-57'nin Rusya'nın stratejik ortaklarına ihracatının mümkün olduğunu belirtti. (ria/sputnik)

8. EKONOMİ

4 Şubat 2021 güncel çeyrek altın kuru fiyatları

Altının gram fiyatı, 409.8 lira ile 27 Temmuz 2020'den bu yana gördüğü en düşük seviyeye geriledi. Saat 19.40 itibarıyla de çeyrek altın 669 lira, yarım altın bin 338 lira, cumhuriyet altını ise 2 bin 667 lira olarak kaydedildi. Dün dolar kuru ve altının ons fiyatındaki gerilemeye paralel değer kaybeden gram altın, günü bir önceki kapanışın yüzde 0,6 altında 422,2 liradan tamamladı.

Gram altın, yeni güne de değer kaybıyla başlamasının ardından 27 Temmuz 2020'den bu yana en düşük seviyesi olan 410,2 lirayı gördü ve saat 11.20 itibarıyla önceki kapanışın yüzde 0,8 altında 418,7 lirada dengelendi. Aynı dakikalarda çeyrek altın 687 lira, Cumhuriyet altını da 2.808 liradan satılıyor. Altının ons fiyatı, önceki kapanışa göre yüzde 0,5 düşüşle 1.823 dolar seviyesinden alıcı buluyor. (NTV Para)

Dünya devi şirketler endişeli

Dünya genelinde milyonlarca insanın kısıtlamalar nedeniyle evlerde daha fazla zaman geçirmesi, "çip krizi"ni beraberinde getirdi. Daha fazla teknolojik ürün talebi, makine ve uygulamalar üreten ve teknoloji sağlayan birçok şirket için kritik öneme sahip olan çipte tam bir küresel darboğaza neden oldu. Büyük otomobil fabrikaları üretime ara verirken, teknoloji şirketleri endişeli.

ECB, Euro Bölgesi dışındaki merkez bankalarıyla repo ve swap hatlarını Mart 2022'ye uzattı

ECB'den yapılan açıklamada, Arnavutluk, Hırvatistan, Macaristan, Kuzey Makedonya, Romanya, San Marino ve Sırbistan merkez bankaları ile Covid-19 şokundan dolayı finansal piyasaların aksamadan çalışmasına yönelik oluşturulan toplam 12,4 milyar euroluk repo ve swap imkanlarının Mart 2022'ye uzatıldığı belirtildi. Açıklamada, repo ve swap hatlarının daha önce Haziran 2021'e kadar geçerli olduğu hatırlatılarak, hatların amacının, merkez bankalarının ülkedeki finansal kurumlara euro likiditesi sağlaması olduğu kaydedildi.